

Autoriteit Consument en Markt
T.a.v. Directie Toezicht Energie
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

23 JULI 2025

Datum: Breda, 23 juli 2025

Kenmerk: RES WB – Zienswijze ACM zaaknummer ACM/25/194782

E-mail: reswestbrabant@brabantsedelta.nl

Onderwerp: Zienswijze RES West-Brabant

Geachte mevrouw, heer,

Kernboodschap

De RES regio West-Brabant ondersteunt het belang om een nieuwe prioriteringsruimte vast te stellen voor transportverzoeken op het elektriciteitsnetwerk. Daarbij onderschrijft zij de 3 genoemde categorieën: congestieverzachtters, veiligheid en basisbehoeften. Het blijkt dat er op veel stations van Tennet en/of de netbeheerders onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is om aan alle transportverzoeken te voldoen. De huidige praktijk leidt tot een wachtlijst van verzoeken, waarbij van oudsher het First Come First Serve (FCFS) principe wordt gehanteerd. Het toepassen van het bestaande en toekomstige prioriteringskader zorgt ervoor dat transportverzoeken uit de 3 genoemde categorieën bovenaan de wachtlijst geplaatst worden. Daarbij krijgen transportverzoeken uit categorie 1 voorrang op categorie 2, die weer voorgaat op categorie 3.

DE RES regio West-Brabant heeft onlangs haar Regionaal Plan Energiesysteem – West Brabant Energie in Balans gepubliceerd, zie <https://reswestbrabant.nl/documenten-alles/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=3075388>

In dit plan wordt aandacht besteed aan het hebben en houden van balans tussen vraag en aanbod, op elk moment van de dag, op iedere locatie in het net. Daarbij spelen congestieverzachtters een belangrijke rol. Onze reactie gaat daarom vooral over uw consultatievraag 2: congestieverzachtters als hoogste prioriteit.

Reactie op hoofdlijnen

Op hoofdlijnen gaat onze regionale reactie om:

1- De inzet van (systeem-)batterijen, maar ook elektrolyzers, gaat de komende jaren een grote vlucht nemen. Waar er nu opgestelde vermogens aan batterijen van 10-20 MWp bekend zijn, zien wij nu al aanvragen voor batterijparken van 200 MWp of meer. Met de komst van Nederwiek 3, aanlanding wind op zee in Geertruidenberg, wordt er een capaciteit van 2 GWp aangesloten op het 380 kV station ter plaatse. Dat zal lokaal ongetwijfeld leiden tot een marktaanbod van elektrolyzers met vermogens van 50-200 MWp of meer. Zowel batterijen als elektrolyzers moeten aangesloten worden op het landelijk elektriciteitsnet. Aanvragen hiervoor krijgen (of hebben al) te maken met wachtrijen.

2- Er wordt landelijk, dus ook in West-Brabant, fors ingezet op energiehubbs om de schaarse capaciteit aan elektrisch vermogen lokaal beter in te zetten. Onderdelen van een energie hub kunnen zijn GTO's (groepstransport overeenkomsten), batterijen, elektrolyzers, maar ook WKK installaties (Warmte Kracht Koppeling). WKK installaties worden gevoed met (nu nog) aardgas, waarbij het de wens is om deze te gaan voeden met groen gas. Aanvragen voor de inzet van energiehubbs krijgen mogelijk ook te maken met wachtrijen voor extra aansluitingen op het elektriciteitsnet.

3- Tot 2030 ligt onze regio op schema om de doelstelling duurzame opwekking elektriciteit van de RES West-Brabant te realiseren. Maar ook na 2030 zal er een noodzaak zijn om tot meer opwek, ook met oog op netcongestie. Lokale opwek kan namelijk, mits goed ingepast, leiden tot het vergroten van de beschikbare netcapaciteit in onze regio.

4- Het introduceren van een hardheidsclausule bij de categorie congestieverzachter kan helpen de strikte rangorde van FCFS in de wachtrij voor transportcapaciteit te veranderen. Bijvoorbeeld als blijkt dat een congestieverzachter met lagere prioriteit in een verzorgingsgebied van een station aantoonbare directe, positieve invloed heeft op de categorieën veiligheid en basisbehoeften uit de wachtlijsten van dat station. Maar ook de door u genoemde 3 punten (kostenefficiëntie, vrijkomend transportvermogen en flexibiliteitsbehoefte) zijn van belang.

5- De vraag wie transparante en objectieve criteria moeten gaan vaststellen is voor RES West-Brabant lastig te beantwoorden. Van belang is dat deze criteria landelijk gelijk zijn, dus niet specifiek voor een netbeheerder en haar verzorgingsgebied worden vastgesteld.

6- Specifiek willen wij nog reageren op artikel 7.0c, lid 1, waarin wordt gemeld dat transportcapaciteit onder voorwaarden weer wordt afgenomen van de partij. Met name bij de categorie veiligheid kunnen wij ons indenken dat de noodzakelijke transportcapaciteit slechts sporadisch ingezet wordt, namelijk bij een calamiteit. Hoe gaat u beoordelen of de contractueel vastgelegde capaciteit niet wordt nagekomen?

Stel je voor dat het waterschap een extra transportvermogen vraagt voor een noodgemaal, omdat dat bij hevige neerslag nodig is, blijkt uit modelberekeningen. Maar die hevige buien komen gedurende 2 of 3 jaar niet voor. Raakt het waterschap dat extra transportvermogen dan kwijt? Zul je zien dat in jaar 4 die hevige neerslag wel komt, en dan?

Thematische reactie**Waterstof**

In ons Regionaal Plan Energiesysteem wordt beschreven dat de regio West-Brabant voorziet dat in 2050 wel een 13% van haar energievraag uit waterstof zal komen. Waterstof is zowel een bron (grondstof voor chemische industrie, brandstof voor zware industrie en logistiek (zwaar transport over water en weg). Anderzijds wordt waterstof gezien als een middel om aanbod van wind op zee of energieparken in te zetten als buffering voor het elektriciteitsnet. De vraag is of aanvragen voor het aansluiten van elektrolyzers moeten worden gezien als congestieverzachter of als een hybride bron in het energiesysteem. Het valt te overwegen om elektrolyzers apart te benoemen in het codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken.

Groen gas

In ons Regionaal Plan Energiesysteem wordt beschreven dat de regio West-Brabant voorziet dat in 2050 ca. 4% van haar energievraag zal worden ingevuld met groen gas. Opwekinstallaties voor groen gas zullen ook een elektrische aansluiting moeten krijgen. U geeft aan dat de productie van (groen) gas buiten het prioriteringskader valt. De regio West-Brabant zet in op groen gas om daarmee elektrificatie van (met name) dorpen en historische stadscentra te voorkomen. Daarmee is het indirect een congestieverzachter.

De regering heeft de bijmengverplichting van groen gas recent vastgesteld voor 2027. Lokale productie van groen gas wordt kennelijk van groot belang geacht. Met het huidige prioriteringskader, zullen ondernemers met hun aanvragen in de reguliere wachtrij komen. Dit knelt met de eis voor bijmengverplichting.

Graag willen wij met u in gesprek om een route te vinden om aanvragen voor transportvermogen voor opwekinstallaties voor groen gas juist te prioriteren.

Samenvattend

De RES West-Brabant onderschrijft het ontwerp codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken 2025.

U vraagt reactie om de 3 consultatievragen. Gezien onze rol in het energiesysteem van de toekomst reageren wij alleen op uw consultatievraag 2 over congestieverzachtters.

Onze reactie is om, gemotiveerd, het FCFS principe bij congestieverzachtters te versoepelen door een hardheidsclausule in te bouwen. Wij overleggen graag met u over de uitgangspunten en/of randvoorwaarden van de hardheidsclausule.

RES West-Brabant ziet (systeem-)batterijen, elektrolyzers en inzet van groen gas als congestieverzachter voor het energiesysteem. Wij gaan graag met u in gesprek om te verkennen of en op welke wijze elektrolyse en groen gas opgenomen kan worden in het nieuwe codebesluit.

Mocht je nog verdere vragen of informatie nodig hebben dan kun je contact opnemen met [REDACTED] (tel. [REDACTED], email: [REDACTED]) [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

